

XV. Відомості про аудиторський звіт

1	Найменування аудиторської фірми (П.І.Б. аудитора - фізичної особи - підприємця)	Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «АКТИВ-АУДИТ»
2	Ідентифікаційний код юридичної особи (реєстраційний номер облікової картки* платника податків - фізичної особи)	30785437
3	Місцезнаходження аудиторської фірми, аудитора	03115, м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-Б, тел. 498-56-52
4	Номер реєстрації аудиторської фірми (аудитора) в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності	2315
5	Дата і номер рішення про проходження перевірки системи контролю якості аудиторських послуг (за наявності)	28.09.2017, 0705
6	Звітний період, за який проведено аудит фінансової звітності	01.01.2018-31.12.2018
7	Думка аудитора	немодифікована
8	Пояснювальний параграф (за наявності)	
Не вносячи застережень до нашого звіту, звертаємо увагу на: Примітку 30 «Управління фінансовими ризиками», в якій керівництво Банку розкрило інформацію щодо недотримання станом на звітну дату нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9). Розрахункове значення максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складало 27,18% при нормативному значенні – не більше 25%. Банком розроблений та поданий до Національного банку України План заходів щодо приведення в строк до 01.07.2020р. діяльності у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з Банком особами.		
9	Номер та дата договору на проведення аудиту	828, 19.09.2018
10	Дата початку та дата закінчення аудиту	28.01.2019-22.04.2019
11	Дата аудиторського звіту	22.04.2019
12	Розмір винагороди за проведення річного аудиту, грн	305000,00
13	Текст аудиторського звіту	

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Аудиторської фірми «АКТИВ-АУДИТ»

за результатами аудиторської перевірки річної фінансової звітності

ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

«БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»

станом на кінець дня 31 грудня 2018 року

Цей Звіт незалежного аудитора адресується:

керівництву ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»;

Національному банку України;

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку;

всім іншим можливим користувачам річної фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ».

Звіт щодо аудиту фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» (надалі – ПАТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ», Банк), що складається зі Звіту про фінансовий стан (балансу) на 31 грудня 2018 року, Звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, Звіту про зміни у власному капіталі (звіту про власний капітал) та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2018 року, його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. №996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Резерв під знецінення кредитів, наданих клієнтам

Визначення суми резерву під знецінення кредитів клієнтів було ключовою областю професійних суджень керівництва Банку. На звітну дату кредити та заборгованість клієнтів складають 50,7% від загальних активів Банку та мають вирішальний вплив на його фінансовий стан та результати діяльності.

При виявленні та оцінці знецінення кредитів клієнтів керівництво Банку робить значні судження щодо фінансового стану позичальників, обсягу очікуваних майбутніх грошових потоків за кредитами, ринкової вартості забезпечення за кредитними операціями, рівня ймовірності дефолту.

Наші аудиторські процедури зокрема включали:

- тестування ефективності ключових контролів, які запроваджені управлінським персоналом в процесі класифікації активів та визначення розміру резервів з урахуванням оцінки очікуваних збитків;
- оцінку та перевірку ключових припущень, прийнятих управлінським персоналом при визнанні знецінення кредитів, наданих клієнтам;
- розгляд методології знецінення, та перевірку доречності та точності застосованих Банком вхідних даних при розрахунку резервів;
- здійснення процедур з оцінки достовірності оцінки та прийнятності забезпечення за кредитними операціями, зокрема аналіз основних підходів та методології щодо визначення ринкової вартості об'єктів застави, здійснення вибіркового аналізу цін продажів та поточних цін пропозицій до продажу об'єктів, що подібні до об'єктів застави, з використанням джерел інформації, доступних для широкого загалу, залучення сертифікованого експерта з метою отримання незалежної думки щодо ринкової вартості предметів застави, а також оцінку термінів очікуваних грошових потоків;
- незалежну оцінку розміру створених резервів під знецінення кредитів клієнтам на основі перегляду інформації, що міститься в кредитних справах, включаючи оцінку фінансового стану позичальників, своєчасність сплати заборгованості, аналіз прогнозів майбутніх грошових потоків тощо.

За результатами наших процедур ми не виявили суттєвої недостатності резервів за кредитами на звітну дату.

Інформація щодо кредитів клієнтів та розміру їх знецінення наведена в примітці 8 до фінансової звітності.

Оцінка інвестиційної нерухомості та майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя

Станом на звітну дату в складі активів Банку враховуються нежитлові приміщення, земельні ділянки, обладнання, набуті здебільшого в результаті реалізації Банком свого права заставодержателя в результаті невиконання боржниками Банку своїх зобов'язань за кредитами. В залежності від визначеної керівництвом Банку політики щодо використання зазначеного майна воно класифікується як інвестиційна нерухомість та майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя.

Ми визначили цю область ключовим питанням аудиту, оскільки керівництво Банку має застосовувати складні судження, необхідні для визначення справедливої вартості/чистої вартості реалізації зазначеного майна та з огляду на суттєву питому вагу зазначених активів в загальному обсязі активів Банку – 16,0%. Вартість відображення в балансі Банку зазначеного майна ґрунтується на висновках незалежних оцінювачів.

Ми провели процедури з метою визначення діапазону оцінок, у якому найбільш імовірно перебуває справедлива вартість інвестиційної нерухомості, майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя та необоротних активів, утримуваних на продаж, зокрема:

- оцінили об'єктивність, незалежність зовнішніх оцінювачів, які визначали ринкову вартість майна Банку на звітну дату, а також проаналізували основні підходи та методологію щодо визначення ринкової вартості об'єктів;
- залучили експертів з оцінки нерухомості з метою отримання незалежної думки щодо ринкової вартості зазначених активів Банку на звітну дату.

За результатами проведених процедур ми не виявили суттєвих невідповідностей з оцінкою керівництвом Банку при відображенні вартості інвестиційної нерухомості та майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, на звітну дату. Водночас, в умовах існуючого в Україні ринку нерухомості наявний ризик втрат Банку в майбутньому від знецінення даного активу.

Інформація щодо інвестиційної нерухомості розкрита в примітці 10 до фінансової звітності.

Інформація щодо майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, розкрита в примітці 13 до фінансової звітності.

Пояснювальний параграф

Не вносячи застережень до нашого звіту, звертаємо увагу на:

Примітку 30 «Управління фінансовими ризиками», в якій керівництво Банку розкрило інформацію щодо недотримання станом на звітну дату нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9). Розрахункове значення максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складало 27,18% при нормативному значенні – не більше 25%. Банком розроблений та поданий до Національного банку України План заходів щодо приведення в строк до 01.07.2020р. діяльності у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з Банком особами.

Інформація, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з інформації, яка міститься в Звіті керівництва (звіті про управління) ПАТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» за 2018 рік (надалі – Звіт керівництва), але не є фінансовою звітністю та нашим звітом аудитора щодо неї.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які потрібно було б включити до звіту. Відповідно до вимог ст. 401 Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» повідомляємо наступне.

Ми перевірили інформацію, викладену у розділі «Звіт про корпоративне управління» Звіту керівництва, щодо:

- дотримання Банком положень принципів корпоративного управління,
- проведених протягом звітного періоду загальних зборів акціонерів Банку та прийнятих на зборах рішень,
- персонального складу Наглядової ради та Правління Банку, комітетів Правління Банку, та проведені засідання та прийнятих на них рішень,

з інформацією, викладеною в Принципах корпоративного управління ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» (затверджені Загальними зборами акціонерів Банку 24.04.2018р., протокол №1), іншими прийнятими Банком положеннями/політиками в частині корпоративного управління, іншою інформацією або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, та не встановили суттєвих невідповідностей. Водночас зазначаємо, що система корпоративного управління Банку потребує вдосконалення з врахуванням положень Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України (затверджені рішенням Правління Національного банку України №814-рш від 03.12.2018р.) зокрема в частині актуалізації функцій органів управління Банку, внутрішніх положень щодо їх діяльності, створення комітетів Наглядової ради Банку.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність
Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки. При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями (Наглядова рада), несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність

діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновки, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банку продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі;

•оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Наглядовій раді інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

Інша інформація щодо Звіту про корпоративне управління

Ми розглянули питання, що містяться в Звіті про корпоративне управління Звіту керівництва, стосовно:

- основних характеристик системи внутрішнього контролю і управління ризиками Банку;
- переліку осіб, які прямо або опосередковано є власниками значного пакета акцій Банку;
- інформації про будь-які обмеження прав участі та голосування акціонерів на загальних зборах Банку;
- порядку призначення та звільнення посадових осіб Банку;
- повноважень посадових осіб Банку,

та повідомляємо, що зазначена інформація розкрита управлінським персоналом з дотриманням вимог чинного законодавства, зокрема Законів України «Про цінні папери та фондову біржу» та «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та узгоджена з іншими частинами річного звіту.

Банк має здійснити заходи щодо запровадження вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління НБУ №64 від 11.06.2018р. (із змінами та доповненнями) згідно з графіком, визначеним цим Положенням.

Відповідно до п. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» надаємо наступну інформацію.

Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту, дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності та загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень

Ми були призначені на проведення обов'язкового аудиту діяльності ПАТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» за 2018 рік рішенням Наглядової ради Банку від 12.09.2018р., протокол №86.

Загальна тривалість виконання аудиторського завдання без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень – 3 роки.

Опис та оцінка ризиків. Результативність аудиту в частині виявлення порушень, зокрема пов'язаних із шахрайством

Під час аудиту фінансової звітності, за результатами якого складено цей Звіт незалежного аудитора, ми виконали аудиторські процедури з оцінки ризиків суттєвого викривлення інформації у фінансовій звітності, що перевірялася, зокрема внаслідок шахрайства, що включають ризик завищення у фінансовій звітності вартості активів, а саме інвестиційної нерухомості, майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, інвестицій в цінні папери, кредитів та заборгованості клієнтів, через необґрунтоване застосування управлінським персоналом облікових оцінок, та пов'язаний з цим ризик неправомірного визнання доходів та витрат Банку.

Цілями нашого аудиту стосовно шахрайства є: ідентифікувати та оцінювати ризики суттєвих викривлень фінансової звітності внаслідок шахрайства; отримувати достатні належні аудиторські докази щодо оцінених ризиків суттєвих викривлень, спричинених шахрайством, шляхом розробки та впровадження відповідних заходів; а також належним чином реагувати на шахрайство або підозри на шахрайство, виявлені під час аудиту.

Наші процедури зокрема включали отримання розуміння правової та нормативної бази, що регулює діяльність Банку та мають прямий вплив на підготовку фінансової звітності, перегляд ключових політик та перегляд кореспонденції з регуляторами, відповідні запити до управлінського персоналу Банку, включаючи керівників юридичного підрозділу, підрозділу з ризик-менеджменту, підрозділу внутрішнього аудиту тощо.

Крім того, у відповідь на ідентифіковані ризики суттєвого викривлення ми:

- розглянули питання щодо вибору та обґрунтованості застосування управлінським персоналом облікової політики та облікових оцінок, в тому числі ключові судження та припущення, що лежать в основі оцінки майна Банку та визначення знецінення фінансових активів;
- розглянули ефективність ключових контролів Банку щодо процесів визначення справедливої/балансової вартості активів;

•вибірково здійснили тестування по суті статей, що визначені нами як такі, що схильні до ризиків суттєвого викривлення внаслідок помилки або шахрайства.

За результатами проведених процедур ми не отримали доказів обставин, які можуть свідчити про можливість того, що фінансова звітність Банку містить суттєве викривлення внаслідок шахрайства або помилок.

Ми надаємо наступні твердження

Ми підтверджуємо, що цей Звіт незалежного аудитора узгоджений з нашим додатковим звітом, наданим Наглядовій раді Банку.

Ми не надавали Банку послуги, заборонені законодавством, зокрема Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

ТОВ «АФ «АКТИВ-АУДИТ» та ключовий партнер із завдання, інші посадові особи та працівники аудиторської фірми є незалежними по відношенню до ПАТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ».

Протягом звітного року ТОВ «АФ «АКТИВ-АУДИТ» надавалися ПАТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» послуги з огляду проміжної фінансової звітності Банку, з аудиту консолідованої фінансової звітності Банківської групи «ПАТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» та проведення оцінки якості активів та прийнятності забезпечення за кредитними операціями Банку відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України. Інформація про це розкрита у Звіті керівництва. ТОВ «АФ «АКТИВ-АУДИТ» не надавала аудиторські послуги будь-яким контрольованим Банком суб'єктам господарювання.

Обсяг аудиту та властиві для аудиту обмеження

Інформація щодо обсягу нашого аудиту та властивих для аудиту обмежень розкрита у параграфі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності».

Обсяг аудиторської перевірки визначається нами таким чином, щоб забезпечити отримання нами достатніх і відповідних аудиторських доказів щодо:

- суттєвих господарських операцій Банку;
- інших операцій, які, незалежно від їх обсягу, характеризуються істотним ступенем аудиторського ризику через сприйнятливість до шахрайства або з інших причин;
- доцільності припущення щодо безперервності діяльності Банку, що використано при складанні фінансових звітів.

Характер і обсяг аудиторської роботи, яку ми виконуємо, безпосередньо пов'язані з результатом проведених нами оцінок ризику. Через невід'ємні обмеження аудиту існує неминучий ризик того, що деякі суттєві викривлення фінансової звітності можуть бути невиявленими, навіть якщо аудит належно спланований та виконується відповідно до МСА.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», «Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» (затверджене постановою Правління Національного банку України від 02.08.2018р. №90, із змінами та доповненнями) надаємо інформацію щодо:

- відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і зобов'язань Банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до Національного банку України, станом на 1 січня 2019 року;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього контролю;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього аудиту;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визнання пов'язаних із Банком осіб та операцій з ними;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань достатності капіталу з урахуванням якості активів Банку;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань ведення бухгалтерського обліку.

Питання, які викладені в цьому Звіті, розглядалися лише в рамках проведення аудиту фінансової звітності Банку за 2018 рік на основі вибіркового тестування та з використанням принципу суттєвості, як того вимагають Міжнародні стандарти аудиту. Ми використовували професійне судження для оцінки аудиторського ризику та розробки аудиторських процедур, включаючи аналіз та перевірку заходів контролю. Цей розділ параграфу «Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів» призначений для використання акціонерами Банку, Наглядовою радою, керівництвом Банку та Національним банком України. Як зазначено вище, процедури з оцінки питань щодо діяльності Банку та організації систем бухгалтерського контролю та внутрішнього контролю мають обмежений характер, а критерії оцінки вищезазначених питань можуть відрізнятися від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Керівництво Банку несе відповідальність за підготовку статистичної звітності, розробку, впровадження та підтримку процедур бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту, визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними, визначення кредитного ризику за активними банківськими операціями, забезпечення достатності капіталу відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» та вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

Нашою відповідальністю є надання інформації (оцінки) щодо предмету перевірки, зазначеного вище, на підставі проведеного нами аудиту.

Відповідність (достовірність відображення) розподілу активів і зобов'язань Банку за строками до погашення у формі

статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до Національного банку України, станом на 1 січня 2019 року

За результатами вибіркової перевірки нами були встановлені випадки недостовірного відображення Банком у формі статистичної звітності №631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», яка складається відповідно до Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, затверджених постановою Правління Національного банку України №129 від 01.03.2016р. (із змінами та доповненнями), майна, що перейшло у власність Банка як заставодержателя, загальною балансовою вартістю 87 211 тис. грн. у строках «на вимогу». Виявлені викривлення не призводять до порушення нормативу миттєвої ліквідності.

Нормативи ліквідності, встановлені Національним банком України, протягом звітного року Банком дотримувалися. Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього контролю

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього контролю Банку. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення повної та всеохоплюючої перевірки системи внутрішнього контролю Банку з ціллю визначення всіх можливих недоліків.

Через об'єктивні обмеження, які притаманні будь-якій системі внутрішнього контролю, існує ризик виникнення помилок та порушень, які можуть залишитися невиявленими.

За результатами аудиту звертаємо увагу на необхідність посилення внутрішнього контролю в частині оцінки кредитних ризиків за активними операціями, здійснення операцій з пов'язаними особами, ведення бухгалтерського обліку окремих операцій, вдосконалення процедур внутрішнього аудиту Банку відповідно до вимог Національного банку України, вдосконалення процедур з управління комплаєнс-ризиками, зокрема своєчасної актуалізації внутрішніх політик та положень Банку відповідно до діючого законодавства та інших нормативно-правових вимог. Крім того, вважаємо, що Банку притаманний підвищений операційно-технологічний ризик, пов'язаний з недоліками автоматизованої банківської системи, яка не забезпечує в повному обсязі супроводження операцій відповідно до потреб Банку.

За винятком зазначеного у попередньому параграфі за результатами проведених процедур нашу увагу не привернули інші суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що заходи внутрішнього контролю Банку не відповідають нормативно-правовим вимогам Національного банку України та про наявність суттєвих недоліків у системі внутрішнього контролю Банку, які б могли негативно вплинути на можливість Банку забезпечувати ефективне та результативне здійснення операцій, ефективність управління активами і пасивами, ризиками, забезпечувати повноту, своєчасність та достовірність ведення бухгалтерського обліку та складання і надання фінансової, статистичної, управлінської, податкової та іншої звітності, запобігання шахрайству тощо.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього аудиту

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього аудиту Банку. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення повної та всеохоплюючої оцінки функції внутрішнього аудиту Банку з ціллю визначення всіх можливих недоліків.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого постановою Правління НБУ №311 від 10.05.2016р., в Банку створена Служба внутрішнього аудиту, що підпорядкована та підзвітна Наглядовій раді Банку. Призначення керівника Служби внутрішнього аудиту погоджено Національним банком України.

За результатами нашої перевірки вважаємо, що окремі процедури внутрішнього аудиту Банку протягом 2018 року не в повному обсязі відповідали вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Національного банку України, та потребують вдосконалення.

Зокрема, ми не отримали достатніх підтверджень, що затверджений Наглядовою радою план внутрішніх аудиторських перевірок на 2018 рік виконаний в повному обсязі.

У 2018 році не були реалізовані процедури з ризик-орієнтовного планування та стратегічного планування. Зазначені процедури були формалізовані Банком наприкінці 2017 року та впроваджуються з 2019 року.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

Визначення розміру кредитного ризику протягом звітного року здійснювалося Банком з врахуванням вимог Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України №351 від 30.06.2016р. (із змінами та доповненнями, надалі – Положення №351).

За результатами проведених процедур вважаємо, що розмір кредитного ризику за активними операціями Банку відповідно до вимог Національного банку України Банку має бути збільшений на 1 455 тис. грн., а процедури Банку щодо визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями потребують вдосконалення та посилення контролю, зокрема в частині:

- врахування ринкової вартості забезпечення за кредитними операціями при розрахунку кредитного ризику;
- своєчасної ідентифікації та визначення адекватного розміру кредитного ризику за активом, спричиненого належністю боржника/контрагента до групи пов'язаних контрагентів;
- коректного застосування показника ймовірності дефолту за кредитами, що оцінюються на груповій основі;
- коректного застосування при розрахунку кредитного ризику класу позичальника, визначеного відповідно до вимог Положення №351.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань

визнання пов'язаних із Банком осіб та операцій з ними

Процедури Банку щодо визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними ґрунтуються на вимогах Закону України «Про банки і банківську діяльність», Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні (затверджена постановою Правління Національного банку України №368 від 28.08.2001р., із змінами та доповненнями), Положення про визначення пов'язаних із банком осіб, (затверджене постановою Правління Національного банку України №315 від 12.05.2015р.), інших нормативно-правових актів Національного банку України.

Станом на звітну дату Банком не дотриманий норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9), розрахункове значення якого станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складало 27,18% при нормативному значенні – не більше 25%. Банком розроблений та поданий до Національного банку України План заходів щодо приведення в строк до 01.01.2020р. діяльності у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з Банком особами.

В ході перевірки нами не встановлені факти укладення Банком угод з пов'язаними особами на умовах, що не є (не були) поточними ринковими умовами та/або на умовах, відмінних від стандартних за подібними операціям Банку з іншими клієнтами.

Крім зазначеного вище за результатами проведених процедур нашу увагу не привернули інші суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що процедури з визнання Банком пов'язаних з ним осіб та операції з пов'язаними особами протягом звітного року не відповідали нормативно-правовим вимогам Національного банку України.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань достатності капіталу з урахуванням якості активів Банку

Відповідно до фінансової звітності Банку станом на кінець дня 31.12.2018р. структура активів Банку представлена таким чином: 50,7% - кредити та заборгованість клієнтів; 12,8% - інвестиції в цінні папери; 10,0% - грошові кошти та їх еквіваленти; 5,6% - інвестиційна нерухомість; 6,1% - основні засоби та нематеріальні активи; інші активи – 14,8%, в т.ч. 10,4% - майно, що перейшло у власність Банку, як заставодержателя.

Станом на звітну дату Банком не дотриманий норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9), розрахункове значення якого станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складало 27,18% при нормативному значенні – не більше 25%.

Вважаємо, що кредитному портфелю Банку притаманний високий ризик, а якість управління кредитним ризиком потребує вдосконалення з огляду на:

- встановлені недоліки в частині визначення рівня кредитного ризику за кредитними операціями;
- кредитні концентрації на пов'язаних з Банком особах;
- суттєву питому вагу непрацюючих кредитів, які складають на звітну дату 26,5% відповідно до форми статистичної звітності №600 «Звіт про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями». За результатами аудиту питома вага непрацюючих активів була збільшена до 27%;
- суттєву питому вагу, а саме 42,9%, в структурі забезпечення кредитних операцій Банку видів застави, яка потребує посиленого контролю (зокрема обладнання, транспортні засоби, товари в обороті - природний газ в підземних газосховищах);
- значну питому вагу, а саме 26,6%, кредитної заборгованості в іноземній валюті позичальників, які не мають джерел надходження валютної виручки.

Відображені у річний фінансовій звітності Банку резерви за активними операціями розраховані відповідно до внутрішньої методики, норми якої базуються на вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності.

За результатами аудиту нашої уваги не привернули суттєві аспекти, які б давали нам підстави вважати, що розмір резервів за активними операціями, що відображені у фінансовій звітності Банку на звітну дату, не відповідають вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності.

На звітну дату балансова вартість інвестицій Банку в цінні папери становить 106 919 тис. грн. (12,8% від загальних активів), які складаються з:

- облігації внутрішньої державної позики (оцінені за справедливою вартістю через прибутки і збитки та за амортизованою вартістю) балансовою вартістю 76 866 тис. грн. (9,2% від активів);
- депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України (оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та за амортизованою вартістю) балансовою вартістю 30 053 тис. грн. (3,6% від загального обсягу активів).

Якість інвестицій Банку в цінні папери є задовільною.

На звітну дату Банком обліковуються інвестиційна нерухомість та майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, загальною балансовою вартістю 134 158 тис. грн., що складає 16,0% від загального обсягу активів, в тому числі:

- інвестиційна нерухомість (офісні приміщення) балансовою вартістю 46 947 тис. грн. (5,6% від активів);
- майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя загальною балансовою вартістю 87 211 тис. грн. (10,4% від активів, здебільшого земельні ділянки та нежитлова нерухомість).

Вартість обліку зазначених активів на звітну дату ґрунтується на висновках незалежних оцінювачів. Водночас, в умовах існуючого в Україні ринку нерухомості наявний ризик втрат Банку в майбутньому від знецінення даного активу, які ми не можемо спрогнозувати.

Вважаємо, що Банку необхідно здійснити заходи щодо реалізації зазначеного майна з метою оптимізації структури активів та збільшення частки працюючих активів.

Станом на кінець дня 31.12.2018р. зареєстрований та сплачений статутний капітал Банку складає 200 001 тис. грн., розрахункове значення регулятивного капіталу Банку без урахування коригуючих подій після дати балансу за даними форми №611 «Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції» станом на кінець

дня 31.12.2018р. складало 222 393 тис. грн., що відповідає вимогам, встановленим Національним банком України. Нормативи капіталу, встановлені Національним банком України, протягом звітного року Банком дотримувалися. Збільшення розміру кредитного ризику за результатами нашого аудиту не призводить до порушення Банком нормативів капіталу.

За винятком зауважень щодо визначення Банком кредитного ризику, обсягу операцій, що здійснюються Банком з пов'язаними з ним особами, наявних ризиків щодо знецінення нерухомого майна, нашої уваги не привернули інші суттєві аспекти, які б давали нам підстави вважати, що принципи та процедури Банку щодо формування резервів та капіталу суперечать нормативним вимогам Національного банку України, а розмір регулятивного капіталу Банку станом на звітну дату урахуванням результатів аналізу якості активів Банку та операцій із пов'язаними з Банком особами не відповідає вимогам Національного банку України. Водночас вважаємо, що принципи та процедури Банку щодо формування капіталу потребують посиленого контролю та вдосконалення.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань ведення бухгалтерського обліку

Банк здійснював бухгалтерський облік відповідно до вимог чинного законодавства України. Принципи побудови облікової політики та складання фінансової звітності Банку ґрунтуються на основних вимогах щодо розкриття інформації у фінансовій звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, нормативно-правових актів Національного банку України.

За результатами аудиту вважаємо, що потребує посилення контролю бухгалтерського обліку в Банку в частині:

- своєчасного відображення доходів та витрат Банку у періоді, до якого вони відносяться;
- обліку довгострокових фінансових інструментів за амортизованою вартістю із застосуванням ефективної процентної ставки (зокрема субординованого боргу).

Зазначене не справляє суттєвого впливу на річну фінансову звітність Банку в цілому.

За винятком зазначеного у попередньому параграфі за результатами проведених процедур нашу увагу не привернули інші суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що бухгалтерський облік Банку не відповідає вимогам нормативно-правових актів Національного банку України та не забезпечує належний рівень адекватності наявним внутрішнім положенням та процедурам.

При проведенні аудиту фінансової звітності за 2018 рік були розглянуті ті політики та процедури у системах бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та управління ризиками, які стосуються тверджень у фінансових звітах.

Додаток:

- Річна фінансова звітність Банку

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Домарева Наталія Вікторівна.

Підписано від імені аудиторської фірми Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «АКТИВ-АУДИТ» (номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, розділи «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» - 2315)

Директор

номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») - 100062
В.М. Мніщенко

Партнер завдання з аудиту

Директор з аудиту

Н.В. Домарева

номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») - 100065

м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б

22 квітня 2019 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Аудиторської фірми «АКТИВ-АУДИТ»

за результатами аудиторської перевірки річної консолідованої звітності

БАНКІВСЬКОЇ ГРУПИ

ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

«БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»

станом на кінець дня 31 грудня 2018 року

Цей Звіт незалежного аудитора адресується:

- Керівництву Відповідальної особи Банківської групи - ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ»;
- Національному банку України.

Звіт щодо аудиту консолідованої звітності

Думка

Ми провели аудит консолідованої звітності Банківської групи, відповідальною особою якої визначено ПУБЛІЧНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» (надалі – Банківська група), що складається з Консолідованого звіту про фінансовий стан (балансу) на 31 грудня 2018 року, Консолідованого звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, Консолідованого звіту про зміни у власному капіталі (звіту про власний капітал) та Консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, і приміток до консолідованої звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик. Консолідована звітність Банківської групи була підготовлена управлінським персоналом відповідно до вимог Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп, затвердженого постановою Правління Національного банку України №254 від 20.06.2012р. (надалі – Положення №254).

На нашу думку, консолідована звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банківської групи на 31 грудня 2018 року, її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та Положення №254.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської групи згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Пояснювальний параграф - Основа обліку та обмеження на використання

Не вносячи застережень до нашого звіту, ми звертаємо увагу на Примітку 1 «Загальна інформація про банківську групу» до консолідованої звітності Банківської групи, де зазначається, що ця консолідована звітність була складена на виконання вимог «Положення про порядок регулювання діяльності банківських груп», затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20.06.2012р. №254. Через це консолідована звітність може бути не придатна для іншої мети. Наш звіт призначений виключно для Відповідальної особи Банківської групи – ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» та Національного банку України та може бути неприйнятним для використання іншими сторонами.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту консолідованої звітності за поточний період. Ці питання розглядалися у контексті нашого аудиту консолідованої звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Резерв під знецінення кредитів, наданих клієнтам

Визначення суми резерву під знецінення кредитів клієнтів було ключовою областю професійних суджень керівництва Банківської групи. На звітну дату кредити та заборгованість клієнтів складають 47,2% від загальних активів Банківської групи та мають вирішальний вплив на її фінансовий стан та результати діяльності.

При виявленні та оцінці знецінення кредитів клієнтів керівництво Банківської групи робить значні судження щодо фінансового стану позичальників, обсягу очікуваних майбутніх грошових потоків за кредитами, ринкової вартості забезпечення за кредитними операціями, рівня ймовірності дефолту.

Наші аудиторські процедури зокрема включали:

- тестування ефективності ключових контролів, які запроваджені управлінським персоналом в процесі класифікації активів та визначення розміру резервів з урахуванням оцінки очікуваних збитків;
- оцінку та перевірку ключових припущень, прийнятих управлінським персоналом при визнанні знецінення кредитів, наданих клієнтам;
- розгляд методології знецінення, та перевірку доречності та точності застосованих Банківською групою вхідних даних при розрахунку резервів;

•здійснення процедур з оцінки достовірності оцінки та прийнятності забезпечення за кредитними операціями, зокрема аналіз основних підходів та методології щодо визначення ринкової вартості об'єктів застави, здійснення вибіркового аналізу цін продажів та поточних цін пропозицій до продажу об'єктів, що подібні до об'єктів застави, з використанням джерел інформації, доступних для широкого загалу, залучення сертифікованого експерта з метою отримання незалежної думки щодо ринкової вартості предметів застави, а також оцінку термінів очікуваних грошових потоків;

•незалежну оцінку розміру створених резервів під знецінення кредитів клієнтам на основі перегляду інформації, що міститься в кредитних справах, включаючи оцінку фінансового стану позичальників, своєчасність сплати заборгованості, аналіз прогнозів майбутніх грошових потоків тощо.

За результатами наших процедур ми не виявили суттєвої недостатності резервів за кредитами на звітну дату.

Інформація щодо кредитів клієнтів та розміру їх знецінення наведена в примітці 8 до консолідованої звітності.

Оцінка інвестиційної нерухомості та майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя

Станом на звітну дату в складі активів Банківської групи враховуються нежитлові приміщення, земельні ділянки, обладнання, набуті здебільшого в результаті реалізації ПАТ «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» свого права заставодержателя в результаті невиконання боржниками Банку своїх зобов'язань за кредитами. В залежності від визначеної керівництвом Банківської групи політики щодо використання зазначеного майна воно класифікується як інвестиційна нерухомість та майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя.

Ми визначили цю область ключовим питанням аудиту, оскільки керівництво Банківської групи має застосовувати складні судження, необхідні для визначення справедливої вартості/чистої вартості реалізації зазначеного майна та з огляду на суттєву питому вагу зазначених активів в загальному обсязі активів Банківської групи – 16,0%. Вартість відображення в балансі Банківської групи зазначеного майна ґрунтується на висновках незалежних оцінювачів.

Ми провели процедури з метою визначення діапазону оцінок, у якому найбільш імовірно перебуває справедлива вартість інвестиційної нерухомості, майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя та необоротних активів, утримуваних на продаж, зокрема:

•оцінили об'єктивність, незалежність зовнішніх оцінювачів, які визначали ринкову вартість майна Банківської групи на звітну дату, а також проаналізували основні підходи та методологію щодо визначення ринкової вартості об'єктів;

•залучили експертів з оцінки нерухомості з метою отримання незалежної думки щодо ринкової вартості зазначених активів Банківської групи на звітну дату.

За результатами проведених процедур ми не виявили суттєвих невідповідностей з оцінкою керівництвом Банківської групи при відображенні вартості інвестиційної нерухомості та майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя, на звітну дату. Водночас, в умовах існуючого в Україні ринку нерухомості наявний ризик втрат Банківської групи в майбутньому від знецінення даного активу.

Інформація щодо інвестиційної нерухомості розкрита в примітці 10 до консолідованої звітності.

Інформація щодо майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя, розкрита в примітці 12 до консолідованої звітності.

Пояснювальний параграф

Не вносячи застережень до нашого звіту, звертаємо увагу на:

Примітку 30 «Управління фінансовими ризиками», в якій керівництво Банківської групи розкрило інформацію щодо перевищення Банківською групою на звітну дату нормативів максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаною особою (Н9к) та максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами, які не є фінансовими установами (Н10-1к), встановлених Положенням №254.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої звітності відповідно до МСФЗ та Положення №254 та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання консолідованої звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Особи, відповідальні за корпоративне управління, несуть відповідальність за нагляд за процесом звітування Банківської групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банківської групи продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у консолідованій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Банківську групу припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту консолідованої звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих та нормативних актів

Зазначений звіт (параграф) складений відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», «Положення про порядок подання банком до Національного банку України аудиторського звіту за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» (затверджене постановою Правління Національного банку України від 02.08.2018р. №90, із змінами та доповненнями). Відповідно до зазначених вимог наводимо інформацію та відповідні оцінки, виконані за результатами аудиту консолідованої звітності Банківської групи, які здебільшого ґрунтуються на оцінках за результатами аудиту фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК «УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ» (надалі – Банк) за 2018 рік, як основного за впливом учасника консолідованої звітності Банківської групи, а саме щодо:

- відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і зобов'язань за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до Національного банку України, станом на 1 січня 2019 року;
- дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього контролю;
- дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань

внутрішнього аудиту;

-дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;

-дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визнання пов'язаних осіб та операцій з ними;

-дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань достатності капіталу з урахуванням якості активів;

-дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань ведення бухгалтерського обліку.

Питання, які викладені в цьому звіті (параграфі), розглядалися лише в рамках проведення аудиту фінансової звітності Банку та консолідованої звітності Банківської групи за 2018 рік на основі вибіркового тестування та з використанням принципу суттєвості, як того вимагають Міжнародні стандарти аудиту. Ми використовували професійне судження для оцінки аудиторського ризику та розробки аудиторських процедур, включаючи аналіз та перевірку заходів контролю. Цей звіт призначений для використання керівництвом Банківської групи та Національним банком України і не може бути використаний будь-якою іншою стороною. Як зазначено вище, процедури з оцінки питань щодо діяльності Банку та Банківської групи та організації систем бухгалтерського контролю та внутрішнього контролю мають обмежений характер, а критерії оцінки вищезазначених питань можуть відрізнятися від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Керівництво Банку/Банківської групи несе відповідальність за підготовку статистичної звітності, розробку, впровадження та підтримку процедур бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту, визнання пов'язаних осіб та здійснення операцій з ними, визначення кредитного ризику за активними банківськими операціями, забезпечення достатності капіталу відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність» та вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

Нашою відповідальністю є надання інформації (оцінки) щодо предмету перевірки, зазначеного вище, на підставі проведеного нами аудиту. Наші висновки, викладені в цьому звіті також ґрунтуються на інформації, отриманій від аудиторів, що здійснювали аудит окремих фінансових звітів компаній, які є учасниками Банківської групи.

Відповідність (достовірність відображення) розподілу активів і зобов'язань Банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та зобов'язань за строками, що складається Банком для подання до Національного банку України, станом на 1 січня 2019 року

За результатами вибіркової перевірки нами були встановлені випадки недостовірного відображення Банком у формі статистичної звітності №631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками», яка складається відповідно до Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку, затверджених постановою Правління Національного банку України №129 від 01.03.2016р. (із змінами та доповненнями), майна, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, загальною балансовою вартістю 87 211 тис. грн. у строках «на вимогу». Виявлені викривлення не призводять до порушення нормативу миттєвої ліквідності Банку.

Нормативи ліквідності, встановлені Національним банком України, протягом звітного року Банком та Банківською групою дотримувалися.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього контролю

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього контролю Банку та Банківської групи. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення повної та всеохоплюючої перевірки системи внутрішнього контролю Банку та Банківської групи з ціллю визначення всіх можливих недоліків.

Через об'єктивні обмеження, які притаманні будь-якій системі внутрішнього контролю, існує ризик виникнення помилок та порушень, які можуть залишитися невиявленими.

За результатами аудиту звертаємо увагу на необхідність посилення внутрішнього контролю в частині оцінки кредитних ризиків за активними операціями, здійснення операцій з пов'язаними особами, ведення бухгалтерського обліку окремих операцій, вдосконалення процедур внутрішнього аудиту Банку та Банківської групи відповідно до вимог Національного банку України, вдосконалення процедур з управління комплаєнс-ризиками, зокрема своєчасної актуалізації внутрішніх політик та положень Банківської групи відповідно до діючого законодавства та інших нормативно-правових вимог. Крім того, вважаємо, що Банку притаманний підвищений операційно-технологічний ризик, пов'язаний з недоліками автоматизованої банківської системи, яка не забезпечує в повному обсязі супроводження операцій відповідно до потреб Банку.

За винятком зазначеного у попередньому параграфі за результатами проведених процедур нашу увагу не привернули інші суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що заходи внутрішнього контролю Банку та Банківської групи не відповідають нормативно-правовим вимогам Національного банку України.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань внутрішнього аудиту

Під час виконання аудиторських процедур нами було розглянуто – у межах, необхідних для визначення характеру, послідовності та обсягу аудиторських процедур – заходи внутрішнього аудиту Банку. Застосовані нами процедури не мали за мету проведення повної та всеохоплюючої оцінки функції внутрішнього аудиту Банку з ціллю визначення всіх можливих недоліків.

Відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність», Положення про організацію внутрішнього аудиту в банках України, затвердженого постановою Правління НБУ №311 від 10.05.2016р., в Банку створена Служба внутрішнього аудиту, що підпорядкована та підзвітна Наглядовій раді Банку. Призначення керівника Служби внутрішнього аудиту погоджено Національним банком України.

За результатами нашої перевірки вважаємо, що окремі процедури внутрішнього аудиту Банку протягом 2018 року не в повному обсязі відповідали вимогам, встановленим нормативно-правовими актами Національного банку України, та потребують вдосконалення.

Зокрема, ми не отримали достатніх підтверджень, що затверджений Наглядовою радою план внутрішніх аудиторських перевірок на 2018 рік виконаний в повному обсязі.

У 2018 році не були реалізовані процедури з ризик-орієнтовного планування та стратегічного планування. Зазначені процедури були формалізовані Банком наприкінці 2017 року та впроваджуються з 2019 року.

Крім того, потребують розробки та впровадження процедури з організації внутрішнього аудиту в Банківській групі, зокрема визначення процесів організації внутрішнього аудиту на рівні Банку – відповідальної особи та компаній – учасників Банківської групи, забезпечення застосування єдиних методологічних засад, порівнянності результатів під час здійснення внутрішнього аудиту учасників Банківської групи тощо.

Дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

Визначення розміру кредитного ризику протягом звітного року здійснювалося Банком з врахуванням вимог Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого постановою Правління Національного банку України №351 від 30.06.2016р. (із змінами та доповненнями, надалі – Положення №351).

За результатами проведених процедур вважаємо, що розмір кредитного ризику за активними операціями Банку відповідно до вимог Національного банку України Банку має бути збільшений на 1 455 тис. грн., а процедури Банку щодо визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями потребують вдосконалення та посилення контролю, зокрема в частині:

- врахування ринкової вартості забезпечення за кредитними операціями при розрахунку кредитного ризику;
- своєчасної ідентифікації та визначення адекватного розміру кредитного ризику за активом, спричиненого належністю боржника/контрагента до групи пов'язаних контрагентів;
- коректного застосування показника ймовірності дефолту за кредитами, що оцінюються на груповій основі;
- коректного застосування при розрахунку кредитного ризику класу позичальника, визначеного відповідно до вимог Положення №351.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань визнання пов'язаних осіб та операцій з ними

Процедури Банку щодо визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними ґрунтуються на вимогах Закону України «Про банки і банківську діяльність», Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні (затверджена постановою Правління Національного банку України №368 від 28.08.2001р., із змінами та доповненнями), Положення про визначення пов'язаних із банком осіб, (затверджене постановою Правління Національного банку України №315 від 12.05.2015р.), інших нормативно-правових актів Національного банку України.

Станом на звітну дату Банком не дотриманий норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами (Н9), розрахункове значення якого станом на кінець дня 31 грудня 2018 року складало 27,18% при нормативному значенні – не більше 25%. Банком розроблений та поданий до Національного банку України План заходів щодо приведення в строк до 01.01.2020р. діяльності у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з Банком особами.

Станом на звітну дату Банківською групою не дотримані встановлені Положенням №254 нормативи максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаною особою (Н9к) та максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами, які не є фінансовими установами (Н10-1к), розрахункові значення яких складали

відповідно 13,61% та 28,98% при максимально допустимому значенні Н9к – не більше 5%, Н10-1к – не більше 20%.

Розрахункове значення нормативу Банківської групи на звітну дату максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними особами (Н10к) не перевищувало максимальне значення, встановлене Положенням №254, та становило 28,98% при максимально допустимому значенні Н10к – не більше 30%.

В ході перевірки нами не встановлені факти укладення Банком угод з пов'язаними особами на умовах, що не є (не були) поточними ринковими умовами та/або на умовах, відмінних від стандартних за подібними операціям Банку з іншими клієнтами.

Крім зазначеного вище за результатами проведених процедур нашу увагу не привернули інші суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що процедури з визнання Банком та Банківською групою пов'язаних з ними осіб та операції з пов'язаними особами протягом звітного року не відповідали нормативно-правовим вимогам Національного банку України.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань достатності капіталу з урахуванням якості активів

Відповідно до консолідованої звітності станом на кінець дня 31.12.2018р. структура активів Банківської групи представлена таким чином: 47,2% - кредити та заборгованість клієнтів; 17,7% - інвестиції в цінні папери; 9,3% - грошові кошти та їх еквіваленти; 6,3% - інвестиційна нерухомість; 5,7% - основні засоби та нематеріальні активи; інші активи – 13,8%, в т.ч. 9,7% - майно, що перейшло у власність банку, як заставодержателя.

Вважаємо, що кредитному портфелю Банківської групи притаманний високий ризик, а якість управління кредитним ризиком потребує вдосконалення з огляду на:

- встановлені недоліки в частині визначення рівня кредитного ризику за кредитними операціями;
- кредитні концентрації на пов'язаних з Банківською групою особах;
- суттєву питому вагу непрацюючих кредитів, які складають на звітну дату 26,5% відповідно до форми статистичної звітності Банку №600 «Звіт про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями». За результатами аудиту питома вага непрацюючих активів була збільшена до 27%;
- суттєву питому вагу, а саме 56,9%, в структурі забезпечення кредитних операцій Банківської групи незабезпечених кредитів та кредитів із заставою, яка потребує посиленого контролю (зокрема обладнання, транспортні засоби, товари в обороті - природний газ в підземних газосховищах);
- значну питому вагу, а саме 26,6%, кредитної заборгованості в іноземній валюті позичальників, які не мають джерел надходження валютної виручки.

Відображені у річній консолідованій звітності Банківської групи резерви за активними операціями розраховані відповідно до внутрішньої методики, норми якої базуються на вимогах Міжнародних стандартів фінансової звітності.

За результатами аудиту нашої уваги не привернули суттєві аспекти, які б давали нам підстави вважати, що розмір резервів за активними операціями, що відображені у консолідованій звітності Банківської групи на звітну дату, не відповідають вимогам Міжнародних стандартів фінансової звітності.

На звітну дату балансова вартість інвестицій Банківської групи в цінні папери становить 158 569 тис. грн. (17,7% від загальних активів), які складаються з:

- облігації внутрішньої державної позики (оцінені за справедливою вартістю через прибутки і збитки та за амортизованою вартістю) балансовою вартістю 76 866 тис. грн. (8,6% від активів);
 - депозитні сертифікати, емітовані Національним банком України (оцінені за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та за амортизованою вартістю) балансовою вартістю 30 053 тис. грн. (3,3% від загального обсягу активів);
 - вкладення в інструменти капіталу суб'єктів господарювання (оцінені за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки та збитки) балансовою вартістю 51 650 тис. грн. (5,8% від загального обсягу активів).
- Якість інвестицій Банківської групи в цінні папери, на нашу думку, є задовільною.

На звітну дату Банківською групою обліковуються інвестиційна нерухомість та майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя, загальною балансовою вартістю 144 170 тис. грн., що складає 16,0% від загального обсягу активів, в тому числі:

- інвестиційна нерухомість балансовою вартістю 56 959 тис. грн. (6,3% від активів);
- майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя загальною балансовою вартістю 87 211 тис. грн. (9,7% від активів, здебільшого земельні ділянки та нежитлова нерухомість).

Вартість обліку зазначених активів на звітну дату ґрунтується на висновках незалежних оцінювачів. Водночас, в умовах існуючого в Україні ринку нерухомості наявний ризик втрат Банківської групи в майбутньому від знецінення даного активу, які ми не можемо спрогнозувати.

Вважаємо, що Банківській групі необхідно здійснити заходи щодо реалізації зазначеного майна з метою оптимізації

структури активів та збільшення частки працюючих активів.

Станом на кінець дня 31.12.2018р. зареєстрований та сплачений статутний капітал Банку складає 200 001 тис. грн., розрахункове значення регулятивного капіталу Банку без урахування коригуючих подій після дати балансу за даними форми №611 «Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції» станом на кінець дня 31.12.2018р. складало 222 393 тис. грн., що відповідає вимогам, встановленим Національним банком України.

Відповідно до нормативних вимог Національного банку України розрахункове значення необхідного розміру регулятивного капіталу Банківської групи станом на звітну дату складає 67 151 тис. грн. Фактичне розрахункове значення регулятивного капіталу Банківської групи станом на звітну дату складає 291 105 тис. грн.

Нормативи капіталу, встановлені Національним банком України, протягом звітного року Банком та Банківською групою дотримувалися.

Збільшення розміру кредитного ризику за результатами нашого аудиту не призводить до порушення Банком та Банківською групою нормативів капіталу.

За винятком зауважень щодо визначення розміру кредитного ризику, обсягу операцій, що здійснюються Банком та Банківською групою з пов'язаними з ними особами, наявних ризиків щодо знецінення нерухомого майна, нашої уваги не привернули інші суттєві аспекти, які б давали нам підстави вважати, що принципи та процедури Банку та Банківської групи щодо формування резервів та капіталу суперечать нормативним вимогам Національного банку України, а розмір регулятивного капіталу Банку та Банківської групи станом на звітну дату урахуванням результатів аналізу якості активів Банку та Банківської групи не відповідає вимогам Національного банку України. Водночас вважаємо, що принципи та процедури Банку та Банківської групи щодо формування капіталу потребують посиленого контролю та вдосконалення.

Дотримання вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку України з питань ведення бухгалтерського обліку

Банк та Банківська група здійснювали бухгалтерський облік відповідно до вимог чинного законодавства України. Принципи побудови облікової політики та складання консолідованої звітності Банківської групи ґрунтуються на основних вимогах щодо розкриття інформації у фінансовій звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності, нормативно-правових актів Національного банку України.

За результатами аудиту вважаємо, що потребує посилення контролю бухгалтерського обліку в Банку в частині:

- своєчасного відображення доходів та витрат Банку у періоді, до якого вони відносяться;
- обліку довгострокових фінансових інструментів за амортизованою вартістю із застосуванням ефективної процентної ставки (зокрема субординованого боргу).

Зазначене не справляє суттєвого впливу на річну консолідовану звітність Банківської групи в цілому.

За винятком зазначеного у попередньому параграфі за результатами проведених процедур нашу увагу не привернули інші суттєві аспекти, які давали би нам підстави вважати, що бухгалтерський облік Банку та Банківської групи не відповідає вимогам чинного законодавства, в тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, та не забезпечує належний рівень адекватності наявним внутрішнім положенням та процедурам.

При проведенні аудиту консолідованої звітності за 2018 рік були розглянуті ті політики та процедури у системах бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та управління ризиками, які стосуються тверджень у консолідованих звітах.

Додаток:

- Річна консолідована звітність Банківської групи

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей Звіт незалежного аудитора, є Домарева Наталія Вікторівна.

Підписано від імені аудиторської фірми Товариство з обмеженою відповідальністю «Аудиторська фірма «АКТИВ-АУДИТ» (номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності, розділи «Суб'єкти аудиторської діяльності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності», «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес» - 2315)

Директор

номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») - 100062
В.М. Мніщенко

Партнер завдання з аудиту
Директор з аудиту

Н.В. Домарева
номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності (розділ «Аудитори») - 100065

м. Київ, вул. Генерала Наумова, 23-б
30 травня 2019 року